

UPRAVNI SPOR

Prejeli ste odločbo ministrstva, s katero je bila zavrnjena vaša pritožba. Kljub drugačni odločitvi ministrstva se vam zdi, da sta pravo in pravica na vaši strani. V tem primeru lahko svoj prav dokazujete v sodnem postopku.

Pojem

Upravni spor je sodni proces, ki poteka med fizično ali pravno osebo ter državnim organom, organom lokalne skupnosti ali nosilcem javnih pooblastil. S pomočjo upravnega spora se izvaja nadzor nad zakonitostjo izdanih dokončnih posamičnih aktov. Sodišče med drugim odloča o:

- zakonitosti dokončnih upravnih aktov, s katerimi se posega v pravni položaj tožnika (npr. upravni spor zoper odločbo pristojnega ministrstva, s katero je bilo odločeno o pritožbi);
- zakonitosti aktov organov, izdanih v obliki predpisa, če urejajo posamična razmerja in (npr. državni prostorski načrt, s katerim se vpliva na posamezne nepremičnine),
- o sporih zaradi neizdaje ali nevročitve akta (t.i. molk organa).

Rok za tožbo (28. čl. ZUS-1)

Tožbo je treba vložiti **v 30 dneh od vročitve upravnega akta.** Rok za tožbo prične teči z vročitvijo upravnega akta stranki (prejem odločbe, ki jo kot odgovor na pritožbo izda pritožbeni organ) oziroma takrat, ko je bilo storjeno posamično dejanje, s katerim se posega v ustavne pravice posameznika (seznanitev s pravnim aktom, ki posega v pravice posameznika).

Razlogi za tožbo:

- če v postopku za izdajo upravnega akta zakon, na zakon oprt predpis ali drug zakonito izdan predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, ni bil uporabljen ali pa ni bil pravilno uporabljen;
- če se v postopku pred izdajo upravnega akta ni ravnalo po pravilih postopka, pa je to vplivalo ali moglo vplivati na zakonitost oziroma pravilnost odločitve (bistvena kršitev določb postopka). Bistvena kršitev določb postopka je vselej podana (absolutna bistvena kršitev postopka) če je upravni akt izdal stvarno nepristojen organ, pri neudeležbi stranke ali udeležbi oseba, ki ne more biti stranka, nemožnost izjave, napaka pri zastopanju, kršitve pravil o jeziku, sodelovanje izločene osebe, nemožnost preizkusa odločbe;
- če dejansko stanje ni bilo pravilno in popolno ugotovljeno ali če je bil iz ugotovljenih dejstev napravljen napačen sklep o dejanskem stanju;
- iz razlogov, zaradi katerih se upravni akt izreče za ničnega (v nasprotju z Ustavo RS, v nasprotju z zakonom ali v nasprotju z moralnimi načeli).

Oblika in vsebina tožbe

Tožba se vloži na **upravno sodišče, ki je pristojno za odločanje** (29. čl. ZUS-1); sodišča so v Ljubljani, Celju, Mariboru in Novi Gorici. Potrebno je **navesti tožnikovo ime in priimek ter prebivališče oziroma njegovo ime in sedež, in upravni akt, zoper katerega je naperjena tožba. Utemeljiti je potrebno, zakaj se toži, ter predlagati, kako in v čem naj se upravni akt odpravi.**

Sodišče v primeru utemeljene tožbe izpodbijani upravni akt odpravi in vrne v nov upravni postopek, izjemoma pa samo sprejme odločitev (t.i. spor polne jurisdikcije). Upravni spor se zaključi s sodno odločbo ali s sklepom. Odločitev o upravni zadevi postane po zaključenem upravnem sporu pravnomočna.

Vir: Zakon o upravnem sporu (ZUS-1, Uradni list RS, št. 105/06, 26/07 Skl. US, 122/07 Skl. US, 65/08 Odl. US, 119/08 Odl. US, 54/09 Odl. US, 107/09 Odl. US, 14/10 Odl. US, 62/10, 14/11 Skl. US, 93/11 Odl. US, 98/11 Odl. US, 109/12)